

Suriye, Ukrayna Rusya ve Filistin ihracatçı için fırsat

İhracatta rekor kıran makine üreticileri; Suriye, Ukrayna ve Filistin'in yeniden imarı ile Rusya ve İsrail pazarının açılma olasılığıyla 2025 ve sonrası için güçlü bir beklenti içinde. Başkan Karavelioğlu'na göre yeni imkanlar ufukta.

Dünya Gazetesi

YAYINLAMA : 20 Ocak 2025 00:00 GÜNCELLEME : 20 Ocak 2025 00:00

Ferit PARLAK

Suriye'nin, Ukrayna'nın ve Filistin'in uluslararası mali programların desteğiyle yeniden imarı ve kısıtlanan Rusya ve İsrail pazarlarının açılması gibi muhtemel

gelişmelerin 2025 ve sonrası için güçlü beklenti yarattığına işaret eden Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) Başkanı Kutlu Karavelioğlu, “NATO güvencesi azalan Avrupa’nın savunma sanayi kapasitesini artırma çabalarını da dikkate aldığımızda, her şeye rağmen pandemiden bu tarafa çok güçlenen rekabetçiliğimizi sınama fırsatı bulacağımız yeni imkanlar ufukta belirmiş görünüyor” dedi.

Sanayi PMI’nın makine sektöründe son dört aydır eksi bölgede olduğunu, TÜİK’e göre Ocak-Ekim döneminde makine sanayinde üretimin yüzde 8,3 gerilediğini belirten MAİB Başkanı Karavelioğlu, “Sıcak savaşların yerini ticaret savaşlarına bırakmakta olduğu bir süreçte, yönetici kadrolarında iş insanlarına bolca yer veren Trump’ın hamleleri ilham verici olabilir” dedi.

“Küresel makine teçhizat yatırımları 2022’nin gerisinde”

Karavelioğlu, önceki yıl yüzde 1 daralan dünya makine teçhizat ihracatının 2024’ü, makine fiyatlarının yükselmesiyle yüzde 2’lik artış ve sınırlı bir toparlanma ile kapattığını belirterek şunları söyledi: “IMF’nin dünya ekonomisinin 2025’te potansiyelinin altında kalarak yüzde 2,8 kadar büyüyeceği tahmini makine teçhizat yatırımlarının bu yıl da 2022’deki 5,5 trilyon dolara yükselemeyeceği ve üretim kayıplarının telafi edilemeyeceğine işaret ediyor.

Trump’ın ilave gümrük vergilerinin küresel ticareti yüzde 8-10 daraltabileceği, dile getiriliyor. Tüm dünyaya sirayet edebilecek bir korumacılık furçasının neticesi, tekrar yükselişe geçen enflasyon ve yüksek faiz ortamıyla yatırımların düşük seviyede kalması olur. 2024’te Avrupa’daki sıkıntıyı ABD’deki canlılıkla aşan sektörümüzü kritik günler bekliyor.”

“Alman ekonomisine güven sarsılıyor”

Almanya’da ‘sanayisizleşme’ olarak ifade edilen sürecin birçok sosyal yan etkisi olduğuna dikkat çeken Kutlu Karavelioğlu, “Alman ekonomisine yönelik güven

sarsılıyor” diye konuştu. Karavelioğlu, “Avrupa, pazarındaki belirsizliklere rağmen, teknoloji ve kalite sınıflarındaki zenginliğimizi artırmak üzere giriştiğimiz hiçbir süreç veya yatırımı sonuçsuz bırakmamalıyız.”

“Fırsatlar var...”

Suriye, Ukrayna ve Filistin’in uluslararası mali programlar desteğiyle yeniden imarı ve kısıtlanan Rusya ve İsrail pazarının açılması gibi muhtemel gelişmelerin 2025 ve sonrası için güçlü beklenti yarattığına işaret eden Karavelioğlu, sözlerini şöyle sürdürdü: “Ateşkes veya barış anlaşmalarının zaman alacağı bellidir.

Bu yıl ihracatımızdaki daralmanın yüzde 17,1 olduğu Rusya’daki gelir kaybımız 400 milyon dolara ulaştı. İsrail’le ticaret yasağının da makine ihracatımıza 250 milyon dolar kadar menfi etkisi oldu.

NATO güvencesi azalan Avrupa’nın savunma sanayi kapasitesini artırma çabalarını dikkate aldığımızda, pandemiden bu tarafa çok güçlenen rekabetçiliğimizi sınama fırsatı bulacağımız yeni imkanlar ufukta belirmiş görünüyor.” İhracatın yüzde 47’sini euro cinsi yapan bir sektör olarak "paritedeki değişim de ihracatımızı dolar bazında aşağı çekebilir" diyen Karavelioğlu, "DXY endeksinin dolar lehine gelişeceği ve ithalatın giderek kolaylaşacağı yeni yılda savunmasız kalmayacağımıza inanıyoruz” diyerek sözlerini tamamladı.

Üretim gerilerken ihracatta rekor...

-MAİB’in paylaştığı makine imalat sanayi konsolide verilerine göre, 2024’te Türkiye’nin serbest bölgeler dâhil toplam makine ihracatı yüzde 0,3 artışla 28,3 milyar dolara yükselerek rekor kırdı.

-İhracatı tonaj olarak yüzde 4,7 azalan makinecilerin ortalama ihrac fiyatları kg başına yüzde 4,2 yükseldi.

-En fazla ihrac edilen alt dallar evsel ve endüstriyel soğutma makineleri ile içten yanmalı motor ve aksamı olurken, onları sırasıyla inşaat ve madencilik ile yıkama ve kurutma makineleri takip etti.

-İhracatı oransal olarak en çok yükselen alt dal türbin, turbojet ve hidrolik silindirler iken en fazla düşüş elektrik motorları ve jeneratörde oldu.

-En büyük ihracat pazarı Almanya'ya ihracat yüzde 5,4 gerilemeyle 3 milyar dolar olurken, buradaki açığı makine ihracatının yüzde 5,6 artışla 1,8 milyar dolara ulaştığı ABD pazarı kapattı.

-Yaptırımlar nedeniyle Rusya'ya makine ihracatı 400 milyon dolar gerilemesine rağmen, sektör önceki yıla göre toplam 100 milyon dolar fazla ihracat yaptı.

“2025 için iyimseriz”

Sanayi PMI'nın makine sektöründe son dört aydır eksi bölgede olduğunu, TÜİK'e göre Ocak-Ekim döneminde makine sanayinde üretimin yüzde 8,3 gerilediğini belirten Karavelioğlu, şöyle konuştu: “Ticari kredi büyümesi henüz hedeflerin altında gidiyor olsa da enflasyonun seyrine bağlı bir gevşeme olacağını, İstihdamı Koruma Programı gibi uygulamalar ve yeni finansman imkanları ile KOBİ'ler rahatlatılmaya çalışılacak.

İhracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredilerindeki faiz maliyet düşüşü vb. olumlu haberler, 2024 son çeyreğindeki karamsarlığın izlerini siliyor. Yine de imalat faaliyetlerindeki bozulmanın ve küresel makine sipariş endeksindeki yavaşlamanın devam ettiği bir dönemde, geçen yıl 19 çeyrek aradan sonra daralmaya başlayan makine teçhizat yatırımlarını pozitifte geçirmenin kolay olmayacağı kesin.”